

ارزیابی ابعاد بحران تأمین برق تابستان و راهکارهای مقابله با آن

مرکز پژوهش‌های مجلس طی گزارشی به ارزیابی ابعاد بحران تأمین برق تابستان و راهکارهای مقابله با آن پرداخته است.

به گزارش پایگاه خبری مشعل؛ دفتر مطالعات انرژی، صنعت و معدن این مرکز در گزارشی با عنوان «ارزیابی ابعاد بحران تأمین برق تابستان و راهکارهای مقابله با آن» آورده است؛ تأمین برق مصرفی در تابستان سال جاری با توجه با کاهش حجم بارندگی‌ها و در نتیجه کاهش ظرفیت نیروگاه‌های برقی بیش از پیش به بحران تبدیل شده است. پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد به‌طور متوسط کمبود تقاضای توان مصرفی بیش از ۵۰۰۰ مگاوات در فصل تابستان خواهد بود.

در گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس علاوه بر روشن شدن موضوع بحران برق در فصل تابستان، به بررسی تجربیات برخی کشورهای جهان برای مقابله با این بحران پرداخته شده و راهکارهای مناسب نیز در قالب راهکارهای کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت ارائه شده است.

گزارش حاضر براساس بررسی تجربیات سایر کشورها در مقابله با بحران تأمین برق در زمان اوج بار نشان می‌دهد که تمرکز بر مشترکان پرمصرف، تغییرات قیمتی محسوس در روزها و ساعات اوج بار، استفاده حداکثری از رسانه‌های عمومی و همچنین حمایت از توسعه تجهیزات کم‌مصرف اصلی‌ترین راهکارهای مقابله با بحران تأمین برق در اوج بار در دنیا است.

گزارش حاضر می‌افزاید با توجه به سهم ۵۰ درصدی بخش خانگی در مصرف برق در زمان‌های اوج بار، کنترل مصرف بخش خانگی نسبت به سایر بخش‌ها در اولویت است. راهکارهای کوتاه‌مدت و میان‌مدت برای کاهش اوج بار در این بخش عبارتند از: اصلاح نظام تعرفه‌گذاری اوج بار و زیرساخت‌های قبوض و کنتورها، استفاده حداکثری از ظرفیت وسایل ارتباطی و همچنین توسعه تجهیزات کم‌مصرف سرما‌یشی.

نتایج این پژوهش نشان می‌دهد تعرفه‌گذاری فعلی برق خانگی در زمان اوج بار و کم‌باری غیرمؤثر و ناعادلانه بوده و مشترکان پرمصرف کمتر از مشترکان کم‌مصرف جریمه مصارف اوج بار خود را احساس می‌کنند. برای حل این معضل پیشنهاد شده است با تعیین «الگوی مصرف برق در اوج بار» برای اقلیم‌های مختلف، از مصارف بالاتر از الگوی مصرف در زمان اوج بار جریمه اخذ شود و طبق فرمول دقیقی، این جریمه میان مشترکان کم‌مصرف توزیع شود. در نتیجه در این روش از آنجا که اکثریت مردم از تشویق‌ها بهره‌مند می‌شوند و تنها ۲۵ درصد از کل مشترکین، جریمه می‌پردازند، ازسویی مشترکان پرمصرف به اصلاح رفتار خود ترغیب می‌شوند و ازسوی دیگر نارضایتی عمومی از تغییر تعرفه‌ها کاهش می‌یابد.

گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس با بیان اینکه تأثیرگذاری تعرفه‌های اوج بار منوط به اصلاح قبوض و همچنین اصلاح برخی زیرساخت‌ها در رابطه با کنتورهاست، پیشنهاد داده است که با استفاده بهینه از ظرفیت رسانه‌ای قبوض برق، مشترکان به‌صورت واضح اطلاعاتی از قبیل ساعات اوج بار، میزان مصرف نسبت به سایر ساکنین منطقه یا شهر، میزان جریمه اوج بار، میزان کاهش مبلغ قبض در صورت کنترل مصرف و... را در قالب قبوض دریافت کنند. همچنین ضروری است توسعه کنتورهای دیجیتالی و هوشمند به‌صورت جدی پیگیری شود و با استفاده از ابزارهای نوین بر بستر نرم‌افزارهای گوشی هوشمند، خوداظهاری قبوض برق به‌صورت هفتگی در دستور کار قرار گیرد.

این گزارش می‌افزاید براساس تجربه‌های موفق جهانی، پیشنهاد شده است که با تعطیلی برنامه‌های تلویزیونی در برخی ساعات خاص در روزهای بحرانی و همچنین نشان دادن نمایشگر وضعیت بحرانی در کنار برنامه‌های تلویزیونی مشترکان به کاهش مصرف برق ترغیب شوند.

شایان ذکر است از منظر تجهیزات مصرف انرژی، با توجه به اینکه اختلاف اوج بار تابستان و زمستان به بیش از ۲۰۰۰۰ مگاوات رسیده است باید نقش و اهمیت وسایل سرمایشی در کاهش مصرف اوج بار به‌صورت جدی توجه شود. در این راستا مکانیسم‌ها برای اسقاط تجهیزات فرسوده و نوسازی آنها و همچنین حمایت از تولیدکنندگان و خریداران تجهیزات کم‌مصرف پیشنهاد شده است. همچنین ضروری است با اصلاح تعرفه‌ها، روند شتابان گسترش استفاده از کولرهای گازی در مناطق عادی (غیرگرمسیر) هرچه سریع‌تر متوقف شود.

در این گزارش توسعه تجارت برق، گسترش ذخیره‌سازها، توسعه مصارف

برق در بخش حمل‌ونقل و صنعت، کاهش تلفات، اصلاح ساختار مدیریت و تصدیگری و همچنین احیای اقتصاد برق، به‌عنوان راهکارهای بلندمدت بهبود وضیت بحران تأمین برق معرفی شده‌اند.